

Juryrapport

*Griffels en
Vlag en Wimpels
2018*

Juryrapport Griffels 2018

Be d
met het
Gouden
Griffel
2018

Be d
met een
Zilveren
Griffel
2018

De Griffeljury 2018, bestaande uit:

Cathy Spierenburg (voorzitter), Marjolein Meijvis, André Kuijpers, Anouk van der Zee en Nina Schouten,

heeft de volgende boeken voorgedragen ter bekroning met een Gouden Griffel, Zilveren Griffel of Vlag en Wimpel. De Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek heeft deze voordracht overgenomen.

Gouden Griffel

Vanaf negen jaar

Lampje

Annet Schaap

Em. Querido's Kinderboeken Uitgeverij

Zilveren Griffels

Tot zes jaar

Handje?

Tjibbe Veldkamp

Uitgeverij De Fontein

Het lammetje dat een varken is

Pim Lammers

Uitgeverij De Eenhoorn

Vanaf zes jaar

Het gelukkige eiland

Marit Törnqvist

Em. Querido's Uitgeverij

Toen ik

Joke van Leeuwen

Em. Querido's Uitgeverij

Vanaf negen jaar

Sabel

Suzanne Wouda

Uitgeverij Hoogland & Van Klaveren

Informatief

De zweetvoetenman

Annet Huizing

Uitgeverij Lemniscaat

Wij waren hier eerst

Joukje Akveld

Uitgeverij Gottmer

Poëzie

De zombietrein

Edward van de Vendel

Em. Querido's Uitgeverij

Was de aarde vroeger plat?

Bette Westera

Uitgeverij Gottmer

Vlag en Wimpels

Tot zes jaar

Alle dieren drijven
Gideon Samson
Uitgeverij Leopold

Kersenhemel

Jef Aerts
Em. Querido's Uitgeverij

Verliefd

Stefan Boonen
Van Halewyck

Vanaf zes jaar

Bedtijd voor rebelse meisjes
Elena Favilli & Francesca Cavallo
ROSE stories

De cycloop

Daan Remmerts de Vries
Uitgeverij Gottmer

Zondag, maandag, sterrendag

Anna Woltz
Em. Querido's Uitgeverij

Vanaf negen jaar

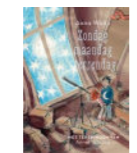
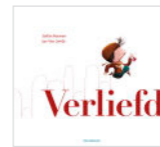
De gevangenisfamilie van Perry T. Cook
Leslie Connor
Uitgeverij Lemniscaat

De Goudvisjongen

Lisa Thompson
MEIS & MAAS

Het geheim van het Nachtegaalbos

Lucy Strange
Uitgeverij Gottmer

Informatief

De wortels van Oranje
Marc ter Horst
Uitgeverij Lannoo

Dokter Corrie geeft antwoord

Niki Padidar
Uitgeverij De Harmonie

Het heel grote vogelboek

Bibi Dumon Tak
Uitgeverij Lannoo

Poëzie

Dag Poes!
Koos Meindert, Sjoerd Kuyper,
Bette Westera, Hans & Monique Hagen
Uitgeverij Hoogland & Van Klaveren

Inleiding

Welkom in Het Land der Griffels

Tweemaal per jaar is het feest in Griffelland. In de zomer, als de Zilveren Griffels en de Vlag & Wimpels bekend worden gemaakt, en in de herfst, wanneer de prestigieuze Gouden Griffel overhandigd wordt aan de winnaar. In de tussentijd hebben alle betrokkenen in spanning gezeten en reikhalzend uitgekeken naar het uur van de waarheid.

In wiens handen komt dit traditionele schrijfgerei, in een tijd dat tikken, sharen, bloggen en vloggen ons dagelijks leven beheersen?

De Griffels kennen een lange traditie. Het is een van de bekendste en meest gewenste prijzen voor auteurs van kinderboeken; niet onderhevig aan inflatie en weinig omstreden, hoewel de discussie over het beste, ideale kinderboek veelvuldig wordt gevoerd. Niet alleen voor de uitreiking, maar het hele jaar door wordt er gewikt en gewogen, geschreven en gepubliceerd, gepromoot, verkocht en gelezen.

Ook de staat van het kind is aan veelvuldige beschouwing onderhevig. Hét kind bestaat niet; er is een bandbreedte in ontwikkeling die afhankelijk is van vele factoren. Maar alle kinderen zijn nieuwsgierig en leergierig. De perfecte opvoeding als zodanig bestaat uiteraard niet. Maar de ideeën erover veranderen met de tijd. De gemedialiseerde en gedigitaliseerde wereld is aantrekkelijker en tijdrovender dan ooit.

Zo bestaat ook hét allerbeste kinderboek niet. Waar gaan die Griffels dan naartoe, vraagt u zich terecht af?

Naar bijzondere boeken, die een plaats verdienen in het leven van kinderen. Kiezen uit de stapel van gepubliceerde boeken vergt nogal wat inspanning. Er werden 156 boeken ingezonden, de jury vroeg daarnaast twee titels op ter beoordeling.

De vijfkoppige jury heeft thuis en in de kelder van de CPNB, genoten van alle mooie verhalen, van alle personages, de locaties en de rijke taal. De jury wil vóór alles dat boeken en bijbehorende emoties gedeeld worden met degenen voor wie ze bestemd zijn: de kinderen. De verschillende boeken, in al hun verschijningsvormen en uitingen, houden de lezer een spiegel voor, en daarmee wordt er een venster op de wereld geopend.

In het land van de Griffels zijn de inwoners bevoorrecht. Er is een prachtig en veelzijdig aanbod waaruit kan worden gekozen: boeken met mooie verhalen, voor verschillende leeftijdsgroepen, in meerdere genres, rijk geïllustreerd en inspirerend. Het land van de Griffels is een land waar veel mensen zouden willen wonen.

Gouden Griffel

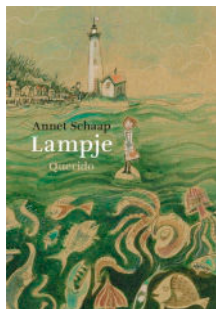
Categorie vanaf negen jaar

Lampje

Auteur: Annet Schaap

Illustrator: Annet Schaap

Uitgever: Em. Querido's Uitgeverij

Lampje (haar echte naam is Emilia), de dappere dochter van de vuurtorenwachter, woont op een schiereiland in een vuurtoren. Het vuurtorenlicht moet elke avond worden aangestoken, maar als de lucifers op zijn moet Lampje op pad om

nieuwe te kopen. En dat terwijl er een storm over het eiland raast. Hier begint het onomkeerbare proces dat niet meer te beheersen is: noch door Lampje, noch door haar vader. Doordat het licht van de vuurtoren niet brandt, vergaat er voor de kust een schip en de gehandicapte, alcoholistische en driftige vader wordt verantwoordelijk gehouden. Lampje wordt uit huis geplaatst en belandt in het Zwarte Huis waar naar verluidt een monster woont. Het blijkt een zeemeerkind te zijn, de zoon van meneer de Admiraal. Lampje sluit vriendschap met deze Edward. De jongen leert haar lezen en schrijven, zij helpt hem met leren lopen en laat hem de wereld zien buiten het Zwarte Huis,

waar hij tot dan toe in de zolderkamer opgesloten zat. Zo beleven ze samen wilde avonturen op weg naar herkenning, erkenning en acceptatie.

Dit verrassende debuut van Annet Schaap neemt de lezer mee naar een realistische wereld en een kleurrijk, avontuurlijk universum waar Lampje, Edward en anderen zich moeten zien te redden en aan elkaar overgeleverd zijn. Gebeurtenissen wisselen elkaar in hoog tempo af en maken het tot een spannend en uitdagend verhaal waarvan je de afloop niet kunt voorspellen. De auteur heeft zich laten inspireren door sprookjes, schrijvers en thema's als onbaatzuchtige vriendschap, dapperheid en doorzettingsvermogen. Karaktereigenschappen die goud waard zijn in de literatuur en in het echte leven. Prachtig beschreven in prikkelende dialogen. Toegankelijk voor jong en oud.

Lampje zal op haar beurt anderen inspireren en haar licht laten schijnen over de kinderliteratuur en dat is goud waard.

Beeld met het Gouden Griffel 2018

Zilveren Griffel

Categorie tot zes jaar

Handje?

Auteur: Tjibbe Veldkamp

Illustrator: Wouter Tulp

Uitgever: Uitgeverij de Fontein

Anna, een ondernemende kleuter, wil naar de dierentuin. Niets bijzonders voor kinderen van die leeftijd, maar haar vader heeft het druk, druk met zijn mobiele telefoon. Hoe kan de ondernemende Anna zijn aandacht krijgen? De

inventieve kleuter weet wel een oplossing: een vader kiezen die wél naar de dierentuin wil. Maar ook die andere heeft weinig aandacht voor z'n kind; hij vindt muziek belangrijker. Anna vindt ten slotte een vader die wel van plan is om naar de apen te gaan. Toch ruilt ze ook die vader moeiteloos in voor een andere 'vader' die haar het dierenleven toont. Hand in hand ontdekken ze de dierentuindieren. In omgekeerde volgorde komt Anna bij haar leenvaders terug en uiteindelijk weer thuis bij haar vader. Die heeft ondertussen niets

gemerkt. Maar dat duurt niet lang: het volgende avontuur staat alweer voor de deur...

Dit speelse, humoristische en eigentijdse verhaal is niet alleen voor kinderen. Ook volwassenen krijgen op niet-moralistische en grappige wijze een spiegel voorgehouden. Kinderen willen groot worden en onafhankelijk zijn, de wereld verkennen, doorzettingsvermogen tonen, terwijl volwassenen hen nog dwingen een handje te geven. Dat ze toch altijd de band met de ouders willen behouden, wordt mooi verbeeld in het gele hoedje van Anna's vader en haar eigen kleurige regenboogtrui. Deze thema's zijn impliciet verweven in dit mooi afgeronde verhaal. De subtiele tekeningen in Anna's huis verwijzen naar nieuwe avonturen. De tekst en de voortreffelijke illustraties zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden in dit sprankelende prentenboek dat voor elke peuter en kleuter herkenbaar is. En waarschijnlijk ook voor alle opvoeders met smartphones.

Beeld met een Zilveren Griffel 2018

Zilveren Griffel

Categorie tot zes jaar

Het lammetje dat een varken is

Auteur: Pim Lammers

Illustrator: Milja Praagman

Uitgever: Uitgeverij De Eenhoorn

Lammetjes dartelen in de wei en varkens rollen door de modder. Dat gaat overal en altijd zo en de dieren voelen zich er prettig bij. Als een van de dieren naar de overkant wil, reageren de anderen verbaasd. Een lam dat zich thuis voelt in

de biggenpoel? Dat is raar! Zelfs de boer kijkt er vreemd van op. Tijd voor actie: wellicht is het beestje ziek en kan de dierendokter hem beter maken. Het lammetje kan niet blaten als de dierenarts vraagt een geluid te maken. Een gedegen medisch onderzoek lijkt noodzakelijk. De diagnose is snel gesteld. Het lam is een varken. Van binnen dan. En aan de buitenkant valt wel wat te doen. Terug in de modderpoel voelt het lammetje – pardon, het varkentje - zich helemaal thuis. Zo eenvoudig kan het zijn.

Dit mooie verhaal met *happy end* kan op diverse niveaus worden gelezen. Simpel als dierenverhaal met pratende dieren en diepzinniger als het verhaal over een sterk gekoesterd verlangen om te zijn zoals de ander. Het transgender-idee is op treffende wijze teruggebracht tot de stadia die de transformatie met zich meebrengt: het ontdekken, ervoor uitkomen, je ernaar gedragen en geaccepteerd worden door je omgeving. De eenvoudige tekst en beeldende tekeningen spreken voor zich. Geen woord te veel, geen beeld te weinig. Een complex thema trefzeker teruggebracht tot de kern. Een lam in een verkeerd dierenhok. *Het lammetje dat een varken is* is een inspirerend boek voor jong en oud dat een Griffel verdient.

Beeld met een Zilveren Griffel 2018

Zilveren Griffel

Categorie vanaf zes jaar

Het gelukkige eiland

Auteur: Marit Törnqvist

Illustrator: Marit Törnqvist

Uitgever: Em. Querido's Uitgeverij

Met *Het gelukkige eiland* is het laatste deel van een drieluik verschenen. *Klein verhaal over de liefde* en *Wat niemand had verwacht* worden afgerond met deel drie, een zoektocht naar geluk. Het is opgedragen aan de vader van de auteur en was het laatste verhaal dat ze hem

vertelde. Het is een bijzondere boodschap die ze bij hem achterliet. Geruststellend, omdat de zoektocht naar de individuele vrijheid voltooid werd? De horizon gevonden, aangekomen op het eiland waarnaar het meisje zocht? Ze heeft elk geval veer vol achtergelaten. Hoeveel aantrekkingskracht sommige plekken ook hadden tijdens haar reis, het bleek nergens volmaakt. De wonderschone illustraties die het talige verhaal doorbreken en pagina's lang de stem van de verteller overnemen, maken inzichtelijk hoe het meisje geraakt werd door haar omgeving. Beproevingen doen haar

inzien hoe onzeker haar tocht is. Het lijkt of het einde nabij is, maar dan breekt het licht door en is de weg naar geluk gevonden. Hete eiland van diepe gedachten, het eiland van altijd feest, het eiland van vrijheid en blijheid of het eiland van samen sterk, vertolk op sublieme wijze de fasen die ieder in een mensenleven herkent. Elke fase met een begin en een einde. Het gelukkige eiland lijkt de plek te zijn waarnaar ze op zoek was, een omgeving waarin ze zelf haar geluk bepaalt. De lezer kan zich afvragen hoe lang dit zal duren..

De eenheid die de illustraties vormen met het gelaagde verhaal is uniek en laat een onuitwisbare indruk achter bij de lezer en kijker. Het boek brengt door de wisselwerking tussen de illustraties en de goedgekozen woorden en precieze formulering een wereld tot leven waarin de lezer zich gemakkelijk herkent. Wanneer je lezers zo kunt raken is een Griffel op zijn plaats.

Beeld met een Zilveren Griffel 2018

Zilveren Griffel

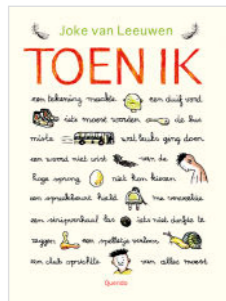
Categorie vanaf zes jaar

Toen ik

Auteur: Joke van Leeuwen

Illustrator: Joke van Leeuwen

Uitgever: Em. Querido's Uitgeverij

“Toen ik.” Met deze beginwoorden neemt Deef je als lezer mee in zijn dagelijks leven en zijn fantasierijke interpretaties van dingen die hem overkomen of bezighouden. Zijn ouders, gescheiden, spelen een belangrijke rol in het

leven van Deef. De echtscheiding wordt kort en bondig samengevat: “Toen kreeg ik een mooi koffertje voor als ik naar mijn vader ging.” Je leert beide ouders kennen door de manier waarop zij reageren op het gedrag van hun zoon. Moeder is zorgzaam en vol goede raad, met vader doet Deef leuke dingen. “Mijn moeder vond dat niet zo nodig,” becommentarieert de jongen. Het zijn twee verschillende werelden waar Deef mee moet leren omgaan. De creativiteit spat van de bladzijden af, in de gedachten, de woordassociaties en de zwart-wittekeningen. Tekst en beeld zijn

onlosmakelijk met elkaar verbonden en maken de gedachten en avonturen van Deef invoelbaar. Een prachtig voorbeeld is het hoofdstuk “Toen ik de bus miste”. De lezer volgt Deef in gedachten over wat er allemaal had kunnen gebeuren als hij op tijd was geweest voor de bus; daardoor komt hij op de levensles die Deef als volgt definieert: “Je weet nu eenmaal niet hoe dingen waren gegaan als ze anders waren gegaan dan ze gingen.”

Elk hoofdstuk bevat de humoristische filosofische gedachtespinsels van een (vroeg)wijze en gevoelige jongen met een hart van goud, empathisch naar zijn omgeving, maar de worsteling met de realiteit is zichtbaar en voelbaar in de tekeningen. Het resultaat is een uniek boek van Joke van Leeuwen. Deef constateert in het laatste hoofdstuk: “We hoefden helemaal niets. We lagen alleen maar te leven.” En uit dit leven ontstaan rake observaties... Om zelf te lezen en samen van te genieten. Voor Joke van Leeuwen een welverdiende Griffel erbij.

Beeld met een Zilveren Griffel 2018

Zilveren Griffel

Categorie vanaf negen jaar

Sabel

Auteur: Suzanne Wouda

Uitgever: Uitgeverij Hoogland & Van Klaveren

In de verantwoording van Sabel schrijft Suzanne Wouda: “... hoewel er veel fantasie in dit verhaal staat, is er ook veel echt gebeurd.” De vele non-fictie verhalen over de oorlog en de beelden die de periode oproepen, zijn bij iedereen bekend. Door de ogen van de

hoofdpersoon Max zien we de gruwelijke wereld van de Tweede Wereldoorlog van dichtbij en de impact die het heeft op zijn kinderleven. Het verhaal start als de Tweede Wereldoorlog al even woedt en Max in Kamp Vught verblijft. Er is weinig te doen: hij verzint het woord verleven, naast het bestaande vervelen. “Verleven, dat is vervelen maar dan erger. Dat doe ik nu. Hier. Ik ver leef. Ik ver leef me suf.” Via flashbacks komt de lezer steeds meer details te weten over Sabel, de kat van Max

die zo'n belangrijke plaats inneemt in zijn leven. De lezer is getuige van de vlucht, de deportatie en het gruwelijke einde van de hoofdpersoon. Het verhaal van de jongen die zich een tijd op de been weet te houden met goede herinneringen aan zijn geliefde huisdier maakt diepe indruk. De aanwezige kinderen in het kamp vormen een hechte gemeenschap. De slechte afloop weten we vanuit het historische perspectief, maar wordt zeer indringend verbeeld door het leven van deze jongen met zijn poes. De kindertransporten van juni 1943 krijgen door Max en Sabel een gezicht en een geluid. En het boek is daarmee een waardevolle uitbreiding van de verhalen die we al kennen over deze zwarte bladzijde in onze geschiedenis. Je zou ze liever vergeten, maar dat lukt niet meer. Dit verhaal over een onschuldig kind in een complexe wereld verdient een Griffel in 2018.

Beeld met een Zilveren Griffel 2018

Zilveren Griffel

Categorie informatief

De zweetvoetenman

Auteur: Annet Huizing

Illustrator: Margot Westermann

Uitgever: Uitgeverij Lemniscaat

De titel van dit prachtige, bijzondere en lijvige boek over rechtspraak wordt ontleend aan het verhaal van de man die in de bibliotheek zijn schoenen uitdeed en ieder tot last was met zijn zweetvoeten. Dat je

daarvoor veroordeeld kunt worden en waarom, is exemplarisch voor de rechtszaken die in dit boek voorkomen, veelal bekend uit het nieuws. Op geen enkele pagina ontbreekt de humor. Korte vragen en antwoorden verduidelijken nieuwe begrippen en bekende schendingen van het recht. Citaten buitelen over de pagina's heen en zijn veelal geïntegreerd in grappige tekeningen. De toelichting op de rechtsgang en de rechtsstaat is zo toegankelijk beschreven dat je je bewust

wordt van het feit dat je in een land woont waar rechtvaardige regels gelden en je niet aan de willekeur van deze en gene bent overgeleverd. De uitklappagina's in het midden van dit boek bieden op bijzondere en overzichtelijke wijze een schematisch overzicht van zaken die iedere inwoner van Nederland moet weten. Complexiteit teruggebracht tot eenvoud. Eenvoud als onderdeel van complexiteit. Dit sublieme boek behandelt op beschouwende, informatieve wijze de basiskennis van het recht voor jong en oud, aan de hand van realistische voorbeelden en ondersteund door illustraties vol humor. Voor kinderen vanaf tien, elf jaar, een meegroeiboek om zelf te lezen, uit te citeren en informatie uit te halen. Een boek dat toegankelijkheid tot doel heeft verheven. De jury hoopt dat er meer van dit soort informatieve boeken verschijnen en bekroont dit boek in elk geval met een Griffel.

Be d
met een
Zilveren
Griffel
2018

Zilveren Griffel

Categorie informatief

Wij waren hier eerst

Auteur: Joukje Akveld

Illustrator: Piet Grobler

Uitgever: Uitgeverij Gottmer

Het rijk gedocumenteerde verhalen- en fotoboek over wilde dieren in Zuid-Afrika is meer dan een boek alleen voor kinderen. De ontstaansgeschiedenis van het land, maar vooral de wijze waarop de mensenwereld met

de dierenwereld kan botsen, zal jong en oud aanspreken. De ontdekkingsreis die Joukje Akveld naar de twintig wildparken en opvangplekken voor wilde dieren ondernam, levert een indrukwekkend verslag op en biedt een kleurrijk beeld van plaatsen waar velen nooit zullen komen. De luipaarden, olifanten, slangen, blauwape, wilde honden, leeuwen, gieren en pinguïns die je anders alleen in een dierentuin kunt bewonderen, ontmoet je in dit spannende en meeslepemde reisverslag in hun eigen omgeving. Sommige dieren worden

met uitsterven bedreigd, met andere gaat het - al dan niet door menselijk ingrijpen - gelukkig wonderbaarlijk goed. Alertheid blijft echter geboden. Joukje Akveld maakt inzichtelijk voor welke uitdagingen we staan in het samenleven van mens en dier. Daarnaast vertelt ze over de bijzondere eigenschappen van dieren. Zo weten we nu dat verdwaalde pinguïns altijd thuiskomen. Ook de auteur kwam na haar journalistieke zeereis naar Zuid-Afrika veilig thuis om verslag te doen van de ontelbare indrukken. Die heeft ze op unieke wijze weten te verwoorden en verbeelden, waardoor ze een realistisch beeld schetst van hoe mens en dier op gespannen voet samenleven. Inzichtelijke informatie voor iedereen, maar door de specifieke vertelwijze zeer toegankelijk voor kinderen. Tijdens de reis zal ze zich geen moment met Griffels bezig hebben gehouden. Maar hier is hij dan toch: deze welverdiende Griffel.

Be d
met een
Zilveren
Griffel
2018

De zombietrein en andere stripgedichten

Auteur: Edward van de Vendel

Illustrator: Floor de Goede

Uitgever: Em. Querido's Uitgeverij

Zijn stripgedichten een nieuw genre in de poëzie? Na het lezen van *De zombietrein en andere stripgedichten* van Edward van de Vendel en zijn eerdere bundels, kan deze vraag met een volmondig ja worden beantwoord. Floor de Goede maakte strips bij

de verzen. Daardoor kregen ze een eigenzinnige en humoristische lading. De tweeëntwintig gedichten, elk verspreid over twee pagina's, met voornamelijk het kind of kinderen in de hoofdrol, weerspiegelen het dagelijkse leven en bieden volop gelegenheid tot identificatie. Poëtische, inspirerende identificatie wel te verstaan. De kier in het boek nodigt uit om naar binnen te gaan en een 'binnenjongen' te worden die in het gedicht gekropen is en zijn moeder niet meer hoort roepen.

Dat wil poëzie bereiken. De oma die na de vakantie teruggaat naar haar thuisland en in de verte verdwijnt en haar kleinkind verdrietig achterlaat. De juf en meester die een dagje kind zijn, "maar na een nacht was alles over, juf en meester zonder tover." De dode goudvisjes die begraven worden. De baby die Sinterklaas maar moet ruilen, omdat het kind altijd zo huult. Herkenbare kinderlijke fantasie die een snaar raakt.

Emoties uit het leven gegrepen, en in hun uitingsvorm blijven ze dicht bij het kind. Afgeronde conclusies of open vragen, wensvullend of ook weer niet. Van de Vendel toont aan dat er toegankelijke poëzie bestaat waar kinderen van kunnen genieten, en als je erin slaagt om op deze manier te schrijven is dat veel waard. In elk geval een Griffel.

Was de aarde vroeger plat?

Auteur: Bette Westera

Illustrator: Sylvia Weve

Uitgever: Uitgeverij Gottmer

Vragen die vragen om iets wat dartel om ze heen kan draaien

Zoals de aarde eeuwig om zijn as.

Een betere samenvatting kan Bette Westera niet geven in de prachtig uitgegeven bundel *Was de*

aarde vroeger plat?

Kinderen stellen steeds dezelfde vragen, die veelal heel moeilijk eenduidig te beantwoorden zijn. Bette Westera weet er wel raad mee. Ze geeft bespiegelingen op de vraag die ook onbeantwoord kan blijven, in dichtvorm waarbij eindrijm geen eis is - maar wel ambachtelijke, beeldende poëzie, zoekend naar een nieuw perspectief. Humoristisch zoals de antwoorden op de vraag: "Wanneer begin je met bestaan?" Haar rake observaties op

de vraag: "Hoe weet je dat de tijd bestaat?" Het bewijs is verrassend herkenbaar in veel situaties. Het thema tijd komt in vele vormen langs en speelt een dominante rol in de vragen, beschouwingen en antwoorden. Omdat tijd alles beïnvloedt. Wat was er eerder, de kip of het ei? De dialoog blijft ronddraaien en de conclusie is onvoorspelbaar. De zesendertig vragen en de bijbehorende gedichten wordt door de illustraties van Sylvia Weve kracht bijgezet. Zie bijvoorbeeld de paginagrote huizenblokken die de personages van elkaar verwijderen, in: "Wanneer ben je ergens?" Zelfs op het omslag gaat het tweetal door en blijven de vragen nieuwe vragen oproepen. Zo zal het de kinderen ook vergaan en we hopen maar dat Bette Westera en Sylvia Weve in de buurt blijven om op poëtische wijze te blijven beschouwen, maar nu even om de Griffel te ontvangen voor dit nieuwe, toegankelijke meesterwerk.

Vlag en Wimpel Griffeljury

Categorie tot zes jaar

Alle dieren drijven

Auteur: Gideon Samson

Illustrator: Annemarie van Haeringen

Uitgever: Uitgeverij Leopold

He! Hallo... HALLO!!! Met deze roep probeert de ik-figuur de Rommelmakers! Ruziezoekers! Rotzooitrappers! van deze aarde om aandacht te vragen voor de troosteloze puinhoop die mensen maken en achterlaten.

Maar niemand wil luisteren. Of toch... Er is een man met een baard, zonder angst en schild en zonder zwaard, die vriendschap sluit met de onzichtbare ik. Nog net voor de zondvloed is de waterdichte boot van de man klaar om de mannetjes- en vrouwtjesdieren een schuilplaats te bieden. De witte duif die op onderzoek is uitgegaan toen de regen voorbij was, brengt het goede nieuws dat de aarde weer bewoonbaar is. De dankbetuiging van de baardman raakt de ik-figuur, waarna hij van blijdschap de regenboog laat stralen.

Het vriendschapsverbond blijkt effectief en de man in de blauwe sterrenjas heeft vertrouwen in de onzichtbare. Gezamenlijk plannen en bouwen zijn de voorwaarden voor een succesvol proces. Het boek met de prenten van Annemarie van Haeringen werd eerst in Duitsland uitgegeven als *Noah und die grosse Flut*, maar kreeg in de Nederlandse uitgave een nieuwe en eigentijdse betekenis door de teksten van Gideon Samson. Het verhaal kreeg daarmee een breder perspectief en zo kan het naar meer religies of zelfs wereldproblemen verwijzen. *De ark van Noach* kan ieder erin herkennen, mede door de sprekende illustraties die de tekst regelmatig versterken, waardoor een verbond ontstaat: tekst en illustraties leveren samen een prachtig prentenboek op. Een Vlag en Wimpel hoort daarbij.

MET
vlag EN
wimpel
2018

Vlag en Wimpel Griffeljury

Categorie tot zes jaar

Kersenhemel

Auteur: Jef Aerts

Illustrator: Sanne te Loo

Uitgever: Em. Querido's Uitgeverij

Sommige boeken passen naadloos in het thema van deze Kinderboekenweek 2018: vriendschap, en *Kersenhemel* is zo'n exemplaar.

Dina en Adin zijn echte vrienden die aan een half woord of zelfs geen enkel woord genoeg hebben. De vader van Dina heeft een fruitboomgaard, de alleenstaande moeder van Adin plukt daar fruit. Adin woont met zijn moeder in een caravan in de boomgaard en ook het meisje brengt er veel tijd door. Het liefst eet hij kersen en verzamelt hij kersenspitten, om daarna samen met Dina in het wuivende gras dromend naar de kersenhemel te staren en elkaar verhalen te

vertellen. Het leven van beide kinderen staat op z'n kop als Adin gaat verhuizen naar de stad. De kauw, de vogel van Adin, blijft als troost achter bij Dina. De kinderen kunnen elkaar niet vergeten. Na een zware winter vol verdriet en eenzaamheid breekt de lente aan met volle bloesembomen die ontsproten zijn uit de pitten die de kinderen hebben geplant of ergens achter hebben gelaten. De bomenbrug verbindt de eenzame kinderen en alleenstaande ouders en herenigt hen, waardoor ze verbonden worden als twee kersen aan een steeltje. Dit toegankelijke verhaal zal bij veel kinderen tot de verbeelding spreken. Natuur, vriendschap, verhuizen: er zitten veel herkenbare elementen in. Wensvervullend en met een happy end: voor velen een must in een kinderboek. De Vlag en Wimpel kunnen uit in de boomgaard.

MET
vlag EN
wimpel
2018

Vlag en Wimpel Griffeljury

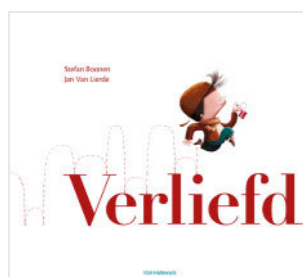
Categorie tot zes jaar

Verliefd

Auteur: Stefan Boonen

Illustrator: Jan Van Lierde

Uitgever: Van Halewyck

Wetenschappers zijn het erover eens: prentenboeken zijn goed voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Boos, blij, bang, verdrietig:

deze emoties komen in alle varianten voor in kleuterverhalen. Prentenboeken over de emotie verliefd zijn, zijn echter schaars, zeker als zo'n onbestemd gevoel met de verschillende uitingsvormen zo expliciet beschreven wordt als in het prentenboek *Verliefd*. De hoofdpersoon Lowie wil er niet voor uitkomen, maar de hele wereld kan het zien. Lowie huppelt met zijn cadeautje naar

zijn afspraak, al zijn vrienden willen weten waar hij naartoe gaat. Vragen staat vrij, maar Lowie koestert zijn geheim. Een gevoel dat hij alleen bij zijn Mira kwijt wil. En intussen werkt het gevoel van verliefdheid aanstekelijk en raken zelfs zijn nieuwsgierige vrienden een beetje de weg kwijt. De humor in de illustraties en in het verhaal is teruggebracht tot de kern van het thema: een allesoverheersend gevoel dat je niet kan verbergen. Voor jong en oud, groot en klein, dik en dun, stoer en bescheiden. De blosjes op de wangen zeggen genoeg. De nieuwsgierige buitenwereld wil er alles van weten en het becommentariëren, maar voor kleuters bestaan er geen roddelbladen, ze moeten het gevoel eerst zelf ontdekken. De tekst spreekt boekdelen en is een Vlag en Wimpel waard.

MET
vlag EN
wimpel
2018

Vlag en Wimpel Griffeljury

Categorie vanaf zes jaar

Bedtijdverhalen voor rebelse meisjes

Auteurs: Elena Favelli en Francesca Cavallo

Vertaler: Monique ten Berg

Uitgever: ROSE stories

De 100 verhalen over inspirerende vrouwen - die wat de jury betreft ook overdag gelezen mogen worden - zijn geschreven met een boodschap: "Volg je hart, gebruik je hoofd, doe je bovenste best en als je valt gewoon weer opstaan." Deze

boodschap geldt natuurlijk niet alleen voor rebelse meisjes. Het bewijs wordt in dit kloek uitgegeven boek geleverd door het leven te beschrijven van bijzondere vrouwen die uitblinken door sportieve prestaties of in de wetenschap, die met actie de wereld proberen te veranderen, schrijvers van romans, spionnen, artiesten, politici, allen bijzondere vrouwen. Op elke pagina staat een compact verhaal, prachtig geïllustreerd door zestig verschillende artiesten uit Europa en daarbuiten, met als extra toevoeging een belangrijke quote van de afgebeelde 'rebel' vrouw. De afwisseling van de historische en hedendaagse bekende en

minder bekende vrouwen levert het bewijs dat inventiviteit en doorzettingsvermogen tijdloos zijn, dat ze kunnen leiden tot een waardevolle bijdrage aan de oplossing van wereldproblemen en kunnen inspireren in het dagelijks leven. Ze veranderen de wereld door kleine en grote heldendaden. Het boek wordt gepresenteerd als creatieve non-fictie maar blinkt uit door de aansprekende vertellingen. Een boeiend naslagwerk vol rolmodellen, voor iedereen leesbaar. Het zijn voorleesverhalen voor in de klas, voor op de basisschool of in het voortgezet onderwijs, die ook geschikt zijn om zelf te lezen voor het slapengaan. Het is ook mogelijk om 24/7 mee te doen in de Rebel Girls' community, het platform van de crowdfundingactie die deze publicatie mogelijk maakte. Nu op zoek naar een equivalent voor jongens, en de wereld zou er zoveel beter uitzien. Maar de vrouwen zetten de toon. De Vlag en Wimpel wordt opgedragen aan de Rebelse meisjes.

MET
vlag EN
wimpel
2018

Vlag en Wimpel Griffeljury

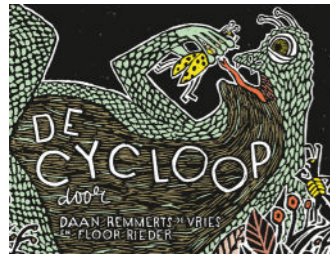
Categorie vanaf zes jaar

De cycloop

Auteur: Daan Remmerts de Vries

Illustrator: Floor Rieder

Uitgever: Uitgeverij Gottmer

De eerste bladzijde van het prentenboek voor oudere kinderen zet direct de toon. We maken kennis met de cycloop.

De tekst zet de indrukwekkende en treffende illustratie kracht bij: Een cycloop heeft maar één oog. Deze cycloop zet het vredige dorp Spritskruim op zijn kop. Bestaat een dier met één oog echt? vragen de zijderups, kruisspin, vleesvlieg en andere dieren zich af. De vernielingen die de agressieve en slechtiende cycloop aanricht in het dorp raken de bewoners in de ziel. Maar toch hebben ze medelijden met het monster en bieden ze aan hem te helpen met een bril. Een geïmproviseerd brillenglas biedt beter

zicht, maar in plaats van dankbaarheid te tonen, wordt de cycloop steeds agressiever. Stank voor dank. De ravage die hij achterlaat moet door de optimistische bewoners hersteld worden. Hier zetten ze gezamenlijk de schouders onder. De geringe tekst valt soms weg in de paginagrote graphic novel-achtige illustraties, maar is aanvullend om het verhaal goed te kunnen volgen. Veel kinderen zullen voor het eerst kennismaken met een verhaal dat niet direct een wensvervullend einde heeft. Maar juist het ontombare optimisme van de bewoners van Spritskruim zal tot nadenken stemmen en wellicht tot navolging leiden. Een bijzonder boek, dat bekroond wordt met een Vlag en Wimpel. Als opsteker voor de bewoners van Spritskruim.

MET
vlag EN
wimpel
2018

Vlag en Wimpel Griffeljury

Categorie vanaf zes jaar

Zondag, maandag, sterrendag

Auteur: Anna Woltz

Illustrator: Annet Schaap

Uitgever: Em. Querido's Uitgeverij

“Ik ben Nora en ik ben uitvinder.” Hiermee stapt de lezer in de fantasievolle wereld van Nora, die boven op haar zolderkamer bijzondere dingen bedenkt. In de uitvoering gaat het soms niet helemaal goed, maar doorzettingsvermogen

kan Nora niet worden ontzegd. Met een jongensontstopper wil ze doordringen in het hoofd van haar nieuwe buurjongen Sep. Ook zonder zo'n apparaat lukt het onverwachts, als blijkt dat hun aangrenzende zolderkamers een gezamenlijk luik hebben. Nora treedt binnen in de geheime wereld van Sep, die alles weet over het heelal, maar in het dagelijks leven heel verlegen is. Een spreekbeurt houden in de klas is voor hem bijna

onoverkomelijk, maar met hulp van een uitvinding van Nora kan hij zijn kennis over de sterren delen met de klas.

Anna Woltz slaagt erin een spannend en humoristisch verhaal te schrijven in de serie *Tijgerlezen*, voor kinderen die wat meer moeite hebben met lezen. Ze zullen zich gemakkelijk herkennen in de onzekere Sep, die vriendschap sluit met de ondernemende Nora. In dit verhaal met krachtige illustraties van Annet Schaap wordt duidelijk dat de verschillende competenties van kinderen waardevol en complementair kunnen zijn. Een volwaardig en inspirerend verhaal waarin (kinder)problemen met een beetje fantasie op te lossen zijn. En doorzetten loont, ook als je wat minder gemakkelijk leest. Een Vlag en Wimpel voor dit Tijgerleesboek.

MET
vlag EN
wimpel
2018

Vlag en Wimpel Griffeljury

Categorie vanaf negen jaar

De gevangenisfamilie van Perry T. Cook

Auteur: Leslie Connor

Vertaler: Ineke Lenting

Uitgever: Uitgeverij Lemniscaat

Jonge jongens horen niet thuis in de gevangenis. Maar Perry weet niet beter, hij is er geboren als "Ochtendzoon" en woont zijn eerste levensjaren binnen de gevangensmuren. In cellenblok C zit zijn moeder, die zielsveel van haar zoon houdt.

Perry moet zich zoveel mogelijk aan alle gevangenisregels houden en groeit op tussen de gevangenen: er zijn zware criminelen maar ook mensen die beschuldigd zijn van lichte vergrijpen, die allemaal een zwak hebben voor Perry. Ze maken hem levenswijs en streetwise. Zo weet Perry moeiteloos het verschil tussen een winsituatie en een win-winsituatie te herkennen en toe te passen in de praktijk.

Wanneer de openbare aanklager het illegale verblijf van Perry ontdekt, verandert zijn leven op drastische wijze. Een verandering die het verblijf van zijn moeder in de gevangenis ook beïnvloedt. Wie erachter zit, wordt al snel duidelijk voor Perry. Samen met een schoolvriendin bereidt hij een spectaculaire actie voor om zijn moeder vrij te krijgen. De levenslessen binnen en buiten de gevangenis zijn niet uitsluitend voor Perry: ook de lezer leert de gebeurtenissen en gevangenen vanuit verschillend perspectief te beschouwen. Door de ogen van de hoofdpersoon leren we een onbekende wereld kennen waarin volwassenen leven met goede en minder goede bedoelingen. Non-fictie en fictie liggen dicht bij elkaar. Maar de Vlag & Wimpel is realiteit.

MET
vlag EN
wimpel
2018

Vlag en Wimpel Griffeljury

Categorie vanaf negen jaar

De Goudvisjongen

Auteur: Lisa Thompson

Illustrator: Mike Lowery

Vertaler: Anneke Bok

Uitgever: MEIS & MAAS

De relatief onbekende dwangstoornis OCS (obsessieve compulsieve stoornis) is allesoverheersend in het dagelijkse doen en laten van Matthew, de twaalfjarige hoofdpersoon van dit verhaal. De muren van zijn kamer, waar hij zichzelf vaak opsluit,

bieden hem bescherming tegen de buitenwereld. Het diepgewortelde schuldgevoel van de hoofdpersoon lijdt ertoe dat hij zijn smetvrees en angst voor getallen niet zelf of met de hulp van zijn ouders kan overwinnen. Maar het is wel juist Matthew die door zijn oog voor details en scherp

observatievermogen onverwacht bijdraagt aan de oplossing van een probleem. In de straat waar hij woont is namelijk een peuter verdwenen. Dit is het begin van een doorbraak voor hemzelf die de lezer inzicht geeft in de oorzaak van zijn dwangneurose. Het spannende, intrigerende verhaal, dat leest als een thriller, maakt duidelijk wat de gevolgen kunnen zijn van een indringende gebeurtenis in een kinderleven. Dit verhaal maakt vele emoties los en maakt inzichtelijk dat gedrag van kinderen door verschillende gebeurtenissen bepaald kan worden. *De Goudvisjongen*, met de Vlag en Wimpel bekroond, is een mooie bijdrage aan de kinderliteratuur over oorzaak en gevolg, met de moraal dat normaal een betrekkelijk begrip is.

MET
vlag EN
wimpel
2018

Vlag en Wimpel Griffeljury

Categorie vanaf negen jaar

Het geheim van het Nachtegaalbos

Auteur: Lucy Strange

Vertaler: Aleid van Eekelen-Benders

Uitgever: Uitgeverij Gottmer

Het overlijden van Robert, die niet gered kon worden bij een uitlaande brand, laat een diep spoor na in het leven van een Engelse familie. Ze verhuizen vanuit Londen naar de kust en nemen hun intrek in Huize Hoopvol. In het begin van de vorige eeuw

moet de twaalfjarige Henry (Henrietta) zien te overleven tussen haar depressieve moeder, haar afwezige vader en babybroertje Biggetje. Henry vindt troost in het nabijgelegen Nachtegaalbos, een vluchtplek waar ze haar eigen fantasierijke gedachten kan laten gaan. Ze ontmoet de heks die haar leert het geluid en de betekenis van de

nachtegaal te herkennen, maar ook kan helpen bij het verwerken van het immense verdriet. Tijdloze thema's als verlies en rouw spelen een belangrijke rol in dit gevoelige en spannende verhaal. Het sprookjesboek dat bij de brand kon worden gered, inspireert de hoofdpersoon en zorgt voor een belangrijke wending in het verhaal.

Het gemis van een onbezorgde tijd die nooit meer terugkomt, wantrouwen tegen de gevestigde medische wetenschap, valse voorwendselen in een instabiele kinderperiode domineren in dit verhaal met een happy end, nadat het verwerkingsproces is afgerond. Een hoopvol kinderverhaal over een periode uit vervlogen tijden. Met een eigentijdse Vlag en Wimpel bekroond.

MET
vlag EN
wimpel
2018

Vlag en Wimpel Griffeljury

Categorie informatief

De wortels van Oranje

Auteur: Marc ter Horst

Illustrator: Wendy Panders

Uitgever: Uitgeverij Lannoo

Op de eerste pagina van dit grappige boek staat duidelijk wat je als lezer niet van dit boek kunt verwachten: alles vertellen over Nederland zou een onmogelijke taak zijn. Nederland is immers niet te vangen in een aantal pagina's.

Toch krijgen vele wie-, wat- en waarom-vragen waar kinderen mee worstelen een passend antwoord. De combinatie van zowel achtergrondinformatie over Nederland in historisch perspectief als recentelijke wetenswaardigheden en passende illustraties op een overzichtelijke dubbele bladzijde maakt dit boek waardevol. Interessante weetjes over plaatsen, gebeurtenissen en personen wisselen elkaar op niet-chronologische wijze af, passend

bij de manier waarop kinderen denken. Een alfabetisch register vergemakkelijkt het zoeken naar thema's en onderwerpen. Een boek om in te bladeren, in te zoeken én in te vinden. Het boek laat de lezer kennismaken met Nederland en nieuwe details ontdekken over een onderwerp waarvan de hoofdlijnen al bekende stof zijn. Dit verrassende boek over een afgebakend thema heeft een onorthodoxe aanpak door kriskras door de materie heen te gaan en relevante en minder belangrijke zaken met elkaar te combineren. Niet schools en voor elk wat wils. De illustraties zijn afwisselend en humoristisch en vullen de tekst goed aan. Een Vlag en Wimpel voor dit boek, dat geschikt is voor een brede doelgroep. Het zou in elk geval op de toonbank van ieder VVV-kantoor moeten liggen.

MET
vlag EN
wimpel
2018

Dokter Corrie geeft antwoord

Auteur: Niki Padidar
Uitgever: Uitgeverij De Harmonie

Prangende vragen over seksualiteit worden in elke leeftijdsfase gesteld aan ouders, leerkrachten en vrienden. De reacties zullen vaak wisselend zijn, omdat opvoeders niet altijd raad weten met de informatiebehoefte van

kinderen. Ook in deze tijd geldt helaas nog steeds het taboe in sommige kringen om openlijk te praten over je lichaam, seks en seksualiteit. Voor Dokter Corrie, presentatrice van de gelijknamige televisieserie van schooltelevisie (NTR), is dat geen probleem. De teksten zijn geschreven door Niki Padidar. De antwoorden op de meest uiteenlopende vragen worden op humoristische wijze en onomwonden gegeven. Er wordt geen onderwerp geschuwd. De tekeningen en foto's

zijn aanvullend, ondersteunen en verduidelijken op vaak humoristische wijze de tekst. De cover is duidelijk, maar wie niet wil dat de omgeving hem of haar betraapt op het lezen van het boek, maakt gebruik van de andere kant van de cover: wiskunde voor beginners. Ongestoord doorlezen is dan gegarandeerd.

Dokter Corrie werd oorspronkelijk uitgezonden tijdens het Schooltv-weekjournaal en later als zelfstandig programma. Deze boekuitgave, die zelfstandig naast de televisie-uitzendingen gelezen kan worden, maakt het gemakkelijk zelf op zoek te gaan naar informatie waar op zeker moment behoefte aan is. Voor de hoogste klassen van de basisschool en kinderen in het begin van de puberteit is dit een informatiebron die ieder, inclusief de ouders, binnen bereik zou moeten hebben. De Vlag en Wimpel is voor het boek.

Het heel grote vogelboek

Auteur: Bibi Dumon Tak
Illustratoren: C. Nozeman en C. Sepp e.a.
Uitgever: Uitgeverij Lannoo

Dit prachtige grote boek is gebaseerd op Nederlandse vogelillustraties en verhalen uit een vijfdelige serie waaraan vanaf 1770 tot aan 1829 consciëntieus gewerkt is door Cornelis Nozeman (in 2014 opnieuw uitgegeven door Lannoo en

de Koninklijke Bibliotheek). Niet direct kinderkost, maar als Bibi Dumon Tak een selectie maakt, de verhalen inleiden en voorziet van interessante weetjes, dan wordt het een ander verhaal. De auteur neemt ons mee in het boeiende rijk van de zangvogels, watervogels, roofvogels, en meer. Bekende en minder bekende dieren die we zelf tegen kunnen komen in de stad, het bos of op het platteland, die er prachtig uitzien, gevaarlijk

of ongevaarlijk zijn - meer weten we er vaak niet van. In *Het heel grote vogelboek* leren we de dieren kennen in hun natuurlijke omgeving, we komen meer te weten over hun uiterlijk, leefstijl, nesten en broedplaatsen, en steeds wordt recht gedaan aan de bron van dit boek: een vindingrijke verwijzing naar Nozeman. Geschikt als naslagwerk, of om in één adem uit te lezen en te bewonderen. Doordat oud en nieuw op zo'n constructieve, eigentijdse wijze bij elkaar zijn gebracht, kunnen we samen met onze kinderen vogelkenners worden en ons blijvend verwonderen over het rijke vogelleven, zo mooi toegankelijk gemaakt door de schrijver. De Vlag & Wimpel is voor Bibi Dumon Tak, die deskundig en humoristisch schreef, en een postuum eerbetoon aan Cornelis Nozeman.

Vlag en Wimpel Griffeljury

Categorie poëzie

Dag Poes!

Auteurs: Bette Westera, Koos Meinderts, Sjoerd Kuiper en Hans & Monique Hagen

Illustrator: Mies van Hout

Uitgever: Uitgeverij Hoogland & Van Klaveren

MET
vlag EN
wimpel
2018

Wanneer er 20 kattenillustraties ontstaan en 5 bekende gelauwerde auteurs er een gedicht bij schrijven, dan ligt er een uniek boek voor kattenliefhebbers en kattenliefhebbers in spe. Het eigenzinnige huisdier

inspireerde Mies van Hout, Bette Westra, Koos Meinderts, Sjoerd Kuiper en Hans & Monique Hagen tot deze bijzondere thematische bundel. Zilvervoetje uit het gelijknamige gedicht zet de toon:

*ik vraag geen alledaags gediggie
maar uitsluitend
op mijn fraaie lijf geschreven
pure poezenpoëzie.*

Of de poes die is uitgeroepen tot Miss Poes van Nederland:

*Ik miauw het van de daken,
morgen komt het in de krant.
Ik ben uitgeroepen
tot Miss Poes van Nederland!*

En dan *Poesje Wrauw*:
*katje klauw,
ik lust je rauw
straks maak ik
gehakt van jou*

Uit *Vliegensvlug*
Al vlieg je nog zo vlug, ik volg je vlucht
Uit *Geheimen*

Als ze kroelen in je vacht, spin dan zacht
Poëzie door metrum, rijm of ritme, woordkeuze met beeldende zeggingskracht, het is herkenbaar in ieder gedicht. De illustraties van Mies van Houts karakteristieke kattenkoppen en -lijven, bewegend of in diepe rust verzonken, vertederen en maken dat de dieren bijna zo echt worden dat je ze zou kunnen aaien.

Dit boek kan alleen gemaakt worden door kunstenaars die echt van katten houden en van taal, een onmisbare combinatie. Bekroond met een Vlag en Wimpel.

Stichting Collectieve
Propaganda van het
Nederlandse Boek

Postbus 10576
1001 EN Amsterdam

oktober, 2018